

Fredag 11 november

Kontakt

Annonsera

E-tidning

Dagens Samhälle

Logga in

Prenumerera

Nyheter

Styrning & beslut

Samhälle & välfärd

Sök

Meny ☰

Debatt

”Inför en läskvart om dagen i skolan”

Ungas läsförmåga bör vara en prioriterad fråga för såväl den nya regeringen som beslutsfattare på kommunal nivå, skriver flera debattörer som arbetar för att uppmuntra läsning.

Publicerad: 11 november 2022, 05:30

Det här är opinionsmaterial

Åsikterna som uttrycks här står skribenten/skribenterna för.

Fabian Bonnier, Anneli Glamsare, Linda Fälth och Sofia Norén.

Foto: Emil Malmborg/Bildbyrå

Ämnen i artikeln: [Skolan](#)

I samband med läslovet kom rapporter om hur lite, hur sällan och hur undermåligt svenska barn och unga läser. Ganska märkligt, då vetenskapen och den beprövade erfarenheten redan bidragit till att ta fram de verktyg som behövs. Utvecklingen går att vända.

Skolinspektionen konstaterade i sin kvalitativa granskning [Läsfrämjande arbete i grundskolan](#) att skolans arbete på området brister. Samtidigt visar [nyligen publicerad statistik](#) från Högskolan Dalarna att **81 procent av sjätteklassarna** läser mindre än en sida skönlitteratur en vanlig skoldag, jämfört med 44 procent 2007. Siffror lika mörka som novemberatten.

LÄS MER: Kommunalaråd om nytt förslag: ”Logiskt – men risk att friskolorna kommer leva egna liv”

Så sent som förra veckan framkom att skolminister Lotta Edholms (L) huvudfokus kommer att vara att ”...[få upp kunskapsresultaten för de elever som går ut nian utan godkända betyg.](#)” Ska detta mål bli verklighet måste vi börja där det gör störst skillnad – med läsningen.

Därför krävs nu ett omfattande och långsiktigt arbete för att bryta utvecklingen. Här är tre punkter som kan bli ledstjärnor för beslutsfattare med makt över skolan:

1. Inför en läskvart om dagen som standard. Läsinlärning borde vara lågstadiets viktigaste uppgift, för om eleverna inte lär sig läsa under de första skolåren smittar bristerna av sig på resterande ämnen. Genom att sätta tydliga och mätbara mål baserade på vetenskap om hur man lär sig läsa kan lärare anpassa undervisningen i tid. Detta syftade den så kallade Läsa-garantin till, men målet nåddes inte. Det kan bero på att garantin byggde på bristfälliga mätverktyg och att målen i kursplanerna fortfarande är otydliga. Använd i stället de effektiva mätmetoder som finns och inför en läskvart om dagen. När barnen får mängdträning och flyt i läsningen så har vi byggt en grund. Barnen behöver läsa mer och de behöver läsa oftare.

2. Förtydliga målen – och mät. Skolinspektionen beskriver i sin granskning

att det saknas en samlad bild av läsvanor på de granskade skolorna. Detta trots införandet av obligatoriska bedömningsstöd de senaste åren. Med rätt typ av tester kan lärare effektivt mäta elevernas läsfärdigheter och därmed fatta rätt beslut om undervisning och stödinsatser. Stiftelsen Legi Lexi har tillsammans med svenska läsforskare utvecklat ett sådant verktyg som finns gratis och som används av 19 000 lärare. Legi Lexi testade 28 procent av alla elever i årskurs ett till tre föregående läsår. Säkerställ att fler lärare och skolor arbetar med verktyg som ger ett kontinuerligt stöd och på sikt mer tid till undervisningen.

3. Se till att barnen läser på loven. Nästan varannan elev förlorar i läsförmåga under sommarlovet, det så kallade lovtappet (eller ”summer reading loss”, som det benämns i internationella studier). De lässköra eleverna är de som tappar mest. När skolan börjar efter sommarlovet har gapet ökat mellan de som kan läsa och de som ännu inte har läsflyt. Projektet Läsa äger började på tre skolor i Botkyrka och har beforskats vid Linnéuniversitetet och Linköpings universitet. Resultatet var tydligt. Läsandet kunde, enligt uppföljningen i Legi Lexi, hållas i gång under lovet och förbättrade läsförståelsen. De stora vinnarna blev de lässköra barnen. Genom att nyttja Läsa äger-metoden i fler av landets grundskolor kan vi tillsammans minska sommarlovstappet.

Förändring behövs, och ungas läsförmåga bör vara en prioriterad fråga för såväl den nya regeringen som för beslutsfattare på kommunal nivå. Låt oss inte tappa mer tid – ta stöd i dessa lösningar och börja arbeta nu.

Fabian Bonnier

Ordförande i Bonniers familjestiftelse

Anneli Glamsare

Läsfrämjare och initiativtagare till Läsa äger

Linda Fälth

Docent i pedagogik vid Linnéuniversitetet

Sofia Norén

Verksamhetschef på stiftelsen Legi Lexi